

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ АРХИТЕКТОНСКО-ГРАЂЕВИНСКО-ГЕОДЕТСКИ ФАКУЛТЕТ			
	I циклус студија – BACHELOR			
	Студијски програм(и):	ГЕОДЕЗИЈА		
Предмет	Уређење земљишне територије			
Шифра предмета	Семестар	Број ЕСПБ бодова	Фонд часова	Статус предмета
УЗТ	VI	3	2+1	О
Наставник	Доц. др Драган Мацановић, дипл.инж.геод.			
Условљеност другим предметима				Облик условљености
Нема				нема
Циљеви изучавања предмета:				
СТИЦАЊЕ ТОРИЈСКИХ И ПРАКТИЧНИХ ЗНАЊА У ОБЛАСТИ ПРОЈЕКТОВАЊА И РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОЈЕКТА УРЕЂЕЊА ЗЕМЉИШНЕ ТЕРИТОРИЈЕ, СА ПОСЕБНИМ ОСВРТОМ НА ПОСТУПАК КОМАСАЦИЈЕ.				
Исходи учења (стечена знања, вјештине и компетенције):				
Након успјешног завршетка овог предмета, студенти ће бити у могућности да: опишу поступак реализације пројекта уређења земљишне територије комасацијом као свеуобхватним обликом уређења животне и радне средине, користе доступне софтверске алате за извршење појединих фаза из пројекта уређења земљишне територије комасацијом и израде елаборат о реализацији пројекта уређења земљишне територије комасацијом.				
Садржај предмета:				
<p>Планирање простора и уређење земљишне територије. Уређење земљишне територије комасацијом. Основни појмови и дефиниције комасације. Историјски преглед развоја комасације. Основни појмови о програму комасације. Основни појмови о инвестиционом програму комасације. Комасација као посебан управни поступак. Одлука о сповођењу комасације. Утврђивање фактичког стања. Геодетско снимање детаља комасационог подручја. Утврђивање и класификација вредности пољопривредног земљишта, земљишта у грађевинском рејону, објеката и дугогодишњих засада. Техничка документација у уређењу земљишне територије (пројекат комасације). Изградња и реконструкција мреже пољских путева. Опште о путевима. Прописи. Класификација пољских путева. Саобраћај на пољским путевима. Врсте машина и возила које се користе у пољопривреди. Осовинско оптерећење и специфични притисци радних машина и транспортних седстава. Основни елементи за пројектовање пољских путева. Геометријски елементи трасе пољског пута. Пројектовање пољских путева. Основа за пројектовање. Шема (облик) мреже пољских путева. Утврђивање и аналитичко дефинисање траса путева. Земљиште за изградњу трупа или основе пута. Растојање између путева. Оријентација пољских путева. Аналитичко дефинисање траса путева и путног појаса. Раскрснице. Земљани радови, коловозна конструкција, путни објекти. Саобраћајна сигнализација. Одржавање путева. Садржај пројекта пољских путева. Груписање пољопривредних поседа. Књига фонда комасационе масе. Искazi земљишта и сумарник исказа земљишта. Одређивање координата детаљних тачака објеката и парцела новог стања. Нумерисање новопроектованих табли и објеката. Рачунање површина комасационог подручја, табли и објеката. Умањење или одбитак вредности земљишта за заједничке потребе. Координатни систем табле, трансформација координата детаљних тачака у координатни систем табле и ламелисање табле. Начела расподеле комасационе масе. Пројекат расподеле и груписања земљишта из комасационе масе. Класичан поступак расподеле земљишта из комасационе масе. Утврђивање предлога расподеле земљишта из комасационе масе на основу претходно израђеног пројекта расподеле. Израда претходног пројекта расподеле комасационе масе применом оптимизационих метода операционих истраживања. Претварање вредности земљишта у површине парцела ("апроксимација") и рачунање елемената парцела. Исправљање граничних линија на комасационом подручју. Исправљање граничне линије са једном преломном тачком. Техничко уређење терена. Крчење шума, шикара и шибља. Чишћење и уклањање механичких сметњи са земљишта. Вертикално планирање терена (равнање), вертикална регулација топографске површи. Одводњавање. Положај мреже за одводњавање. Дубина, подужни профил канала и подужни пад дна канала. Хидролошки и хидраулички прорачуни.</p>				

Вертикална дренажа. Одводњавање ниских и затворених терена помоћу пумпи. Тачност геодетских радова код изградње система за одводњавање. Наводњавање. Оптимални услови за развој пољоп. култура. Потребе за водом пољоп. култура. Норма наводњавања. Норма заливања. Режим заливања пољопривредних култура. Начин и техника заливања. Површинско-гравитациона метода заливања. Пољозащитни шумски појасеви. Основни појмови. Оријентација и размештај ПЗП. Биолошка конструкција ПЗП. Врсте дрвећа и шибља за садњу у појасевима. Припрема земљишта за подизање ПЗП. Време садње, садни материјал и поступак при садњи. Нега и заштита шумских појасева. Врсте осталих шумских заштитних засада и место подизања. Ефекти подизања ПЗП. Заштита земљишта од ерозије водом. Мере за заштиту земљишта од ерозије. Заштита животне средине. Основни појмови и дефиниције. Мере заштите у планирању и уређењу простора и земљишне територије. Заштита вода. Заштита земљишта. Заштита шума. Заштита биљног и животињског света. Заштита природних добара. Заштита животне средине у комасацији. Уређење и обнова сеоских насеља. Дефиниција сеоских насеља. Сеоска дворишта-кућишта. Центри у сеоским насељима. Урбанистичко планирање села Пројектовање и реконструкција сеоских дворишта. Трансформација сеоских дворишта. Геодетско обележавање објеката, табли и парцела. Рачунање и одређивање координата детаљних тачака објеката, табли и парцела на комасационом подручју. Израда и реализација пројекта нове полигонске мреже. Израда и реализација пројекта геодетског обележавања објеката, табли и парцела. Завршни радови и обнова државног премера и катастра непокретности. Организација уређења земљишне територије. Експропријација.

Метод наставе и савладавања градива:

Настава се изводи кроз предавања током којих се студенти упознају са теоријским основама уређења земљишне територије. Предавања су праћена вјежбама у рачунарској учионици, гдје студенти користе софтвере за извршење појединих дијелова програма комасације.

Литература:

Закон о комасацији, „Службени лист СР БиХ“, број 24/85.

Закон о премјеру и катастру Републике Српске, „Службени гласник Републике Српске“, број 06/12.

Миладиновић, М.: Уређење земљишне територије, Универзитет у Београду, Београд, 1997.

Миладиновић, М.: Уређење земљишне територије, друго издање, Универзитет у Бањој Луци, Бања Лука, 2012.

Облици провјере знања

Похађање наставе	Елаборат вјежби	Колоквијуми	Теоријски (усмени) дио испита	УКУПНО ПОЕНА
5	15	2*15=30	50	100

Посебна назнака за предмет:

Елаборат вјежби студент израђује самостално, на часовима вјежби. Рок за израду и предају Елабората вјежби је до завршетка редовне наставе. Студент који неоправдано изостане са наставе више од 20% , за стицање права полагања испита, мора обновити слушање предмета.

Име и презиме наставника који је припремио податке:

Доц. др Драган Мацановић, дипл.инж.геод. и асс Славко Васиљевевић, дипл.инж.геод.